

Nederland moet eens in de spiegel kijken

Te veel repressie van 'ontoelaatbare' ideeën en te weinig repressie van ontoelaatbaar gedrag, dat is onze bijdrage aan de dood van Theo van Gogh geweest, constateert Jan Kuitenbrouwer.

Theo van Gogh werd vermoord door twee daders: een Marokkaan en een Nederlander. Herman Vuijsje vroeg zich in de *Volkskrant* (3 november) af 'wie wij allemaal hebben toegelaten en hun gang hebben laten gaan', maar Mohammed B. is hier helemaal niet toegelaten, hij werd hier geboren en groeide hier op. Sterker, van de tot nu toe negen arrestanten in de zaak is hij de enige Nederlander, én degene die het beulswerk verrichtte. Toeval? Als we hier *uitsluitend* met een moslimextremistisch exces te maken hebben, waarom gebeurt dit dan niet in België, Frankrijk en Duitsland? Die andere brute liquidatie waarvan we nog nauwelijks bekomen zijn, de moord op Fortuyn, was het werk van een autochtone, gereformeerd opgevoede milieuactivist.

Volkert en Mohammed, wat hebben ze gemeen? Hun doelwit was geen land of volk, geen instituut of symbool, zoals bij veel 'normale' terreur-acties, maar een mens. Zij stelden geen politieke eisen. Ze opereerden alleen en doodden een individu dat zij onverdraaglijk vonden. In die zin

zonder dat er wordt ingegrepen. Waar je doodgeschopt kunt worden om een opmerking. Waar aso's als de Tokkies op het schild geheven worden. In Moet Kunnenland, dat misschien wel waarden kent, maar geen normen stelt. Waar de leiders laf zijn en de mensen laks. *Of out of control*. In het land van Theo van Gogh.

De hooligans van de Diamantbuurt, gedragen die zich zo omdat ze Marokkaan zijn? Of omdat ze te weinig Nederlander zijn? Glen Mills, waar veel ontspoorde jongeren 'genezen', is geen instituut voor religieuze deprogramming, maar voor maatschappelijke heropvoeding. Glen Mills werkt niet omdat ze daar de islam *uit* jongeren halen, maar omdat ze Nederland *erin* stoppen. In een stoomcursus burgerschap, of noem het burgermansfatsoen, die moet compenseren wat wij decennialang verzaakten.

Volkert en zijn kameraden pleegden vele gewelddaden, van bomaanslagen en brandstichting tot juridische terreur, Volkerts persoonlijke specialisme. Een milieu-inspecteur werd dood in de bossen gevonden. De CD kreeg een brandbom door het raam, de

Graffiti-portret van Theo van Gogh in de Warmoesstraat in Amsterdam.

FOTO